

magazine

Liever Thuis

Ledenblad van de vzw Liever Thuis LM
Vereniging voor mantelzorgers en gebruikers

4-5

De zorgvolmacht

6-7

Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

1

Inhoud

- **Editoriaal** 2
- **Voorwoord** 3
- **In de kijker** 4-5
De zorgvolmacht
- **Regionaal** 6-7
- **Weetjes** 8
Week van de Valpreventie
Heb jij al een vertrouwenspersoon of vertegenwoordiger aangeduid?

Adreswijziging of uitschrijven?

Gelieve bij verhuis of wanneer de post toekomt bij een overleden lid contact op te nemen met het nationaal secretariaat van de vereniging. Dit kan op het nummer 02 542 87 09 of via lieverthuis@lm.be. Wij danken je alvast voor de moeite.

Wens je niet langer lid te zijn van de vereniging? Uitschrijven kan via melding op het nummer 02 542 87 09. Je zal dan geschrapt worden uit het ledenbestand en geen post meer ontvangen van de vereniging.

Mailadres gewijzigd?

Beschik je over een nieuw mailadres? Laat het ons even weten op lieverthuis@lm.be. Dan zorgen wij ervoor dat je geen nieuws van ons mist. Wij danken je alvast voor de moeite.

Uitbetaling zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden (Vlaamse zorgverzekering/mantelzorgpremie)

Voor vragen over de uitbetaling van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden kun je terecht op het nummer 02 209 49 33. Gelieve te vragen naar de Zorgkas.

Editoriaal

Heel wat mensen zorgen thuis voor een naaste die vanwege ouderdom, ziekte of handicap zorgbehoevend is. Ze doen dit vanuit een wederzijdse betrokkenheid, op regelmatige basis en buiten het kader van professionele hulpverlening. We noemen deze mensen 'mantelzorgers'.

Een thuiszorgsituatie is niet vanzelfsprekend en mantelzorgers verdienen hierbij alle ondersteuning die zij nodig achten. Daarom richtte de Liberale Mutualiteit de **vzw Liever Thuis LM** op, een door de Vlaamse overheid erkende **mantelzorgvereniging**.

Als mantelzorgvereniging zet de vzw Liever Thuis LM zich in voor de ondersteuning van zorgbehoevenden en hun mantelzorgers. Bij de vzw Liever Thuis LM kun je de klok rond terecht voor een luisterend oor en voor al je vragen over mantelzorg en thuiszorg. Via de website, de brochures en de infosessies **informer**en we je over een heleboel thema's die met zorg te maken hebben.

Als lid van de vzw Liever Thuis LM ontvang je viermaal per jaar het ledenblad '**Liever Thuis**' in je brievenbus. Via het **ledenblad** houden we je op de hoogte van allerhande onderwerpen, tegemoetkomingen en regelgevingen die voor jou belangrijk kunnen zijn.

Naast informatie verstrekken, komen we ook op voor de **belangen** van onze leden. Mantelzorgers ervaren immers tal van knelpunten in het zorglandschap. Daarom ijveren we bij de overheid voor een goed uitgebouwde dienstverlening en hebben we regelmatig overleg met verschillende organisaties uit de zorgsector.

Contact:

vzw Liever Thuis LM

Livornostraat 25

1050 Brussel

Tel.: 02 542 87 09 - 0473 52 70 76

Fax: 02 542 86 99

Mail: lieverthuis@lm.be

Website: www.lieverthuislm.be

De vereniging is 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 bereikbaar! Tijdens de kantooruren (maandag - vrijdag: 8u30 - 12u00 en 13u00 - 16u30) kom je rechtstreeks terecht bij één van onze medewerkers. Na de kantooruren staat een medewerker van de wachtdienst je graag te woord.

Alle info over mantelzorg:

Neem een kijkje op www.mantelzorgers.be of neem contact op met onze vereniging.

Voorwoord

Beste lezer,

Uit onderzoek van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) blijkt dat meer dan vier miljard mensen, of ruim de helft van de wereldbevolking, het zonder enige vorm van sociale bescherming moet stellen. Slechts 47 procent van de wereldbevolking wordt momenteel effectief gedekt door minstens één vorm van sociale zekerheid (pensioen, ziekte-uitkering, werkloosheidsuitkering, ...).

België scoort goed en kan als een voorbeeld beschouwd worden voor veel andere landen. Toch mogen onze beleidsmakers zich niet volledig op de borst kloppen, want er is in ons land wel een probleem met de toegankelijkheid van de zorg. Niet iedereen die zorg nodig heeft, heeft er ook toegang toe en op sommige tegemoetkomingen moeten rechthebbenden lang wachten. Ook de versnippering van de bevoegdheden over de federale, Vlaamse en lokale overheden maakt het er allemaal niet gemakkelijker op om te bekomen waar je recht op hebt. Ook mantelzorgers worden vandaag nog te veel vergeten, al hopen we dat het nieuwe Vlaamse mantelzorgplan dat dit jaar in werking treedt hierin verandering zal brengen. De uitvoering van het plan zal lopen over een periode van drie jaar.

Vanuit Liever Thuis LM pleiten we voor een vereenvoudiging van de aanvraagprocedures van tegemoetkomingen en een snellere toekenning van sociale rechten aan zorgbehoevende personen en hun mantelzorgers.

Belangrijk is ook om tijdig na te denken over de periode waarin je niet meer in staat bent je wil te uiten en bepaalde beslissingen te nemen. Je kunt vooraf zaken vastleggen in een zorgvolmacht. Je leest er meer over op de volgende bladzijden.

Veel leesplezier!

Roni De Waele - Voorzitter

Meer weten over jouw gezondheidsrisico's? Doe de check met het gezondheidskompas

Het gezondheidskompas is een **wetenschappelijk onderbouwde vragenlijst** die peilt naar jouw leefstijl, erfelijke factoren, eerdere gezondheidsproblemen en het risico op hart- en vaatziekten. Op basis van de resultaten krijg je **persoonlijk leefstijladvies**. Als het nodig is, verwijst het gezondheidskompas je door naar je huisarts voor opvolging.

Ben je ouder dan 45 jaar? Dan kom je te weten of je het risico loopt om **diabetes type 2** (de zogenaamde 'ouderdomsdiabetes') te ontwikkelen. Als het aangewezen is, kan je instromen in het **HALT₂Diabetes-traject**, waarin je wordt begeleid naar een gezonde leefstijl.

Interesse? Neem een kijkje op www.gezondheidskompas.be en vul de vragenlijst in.

Gratis mondkmaskers en zelftesten te verkrijgen

De afgelopen maanden kregen we de vraag van mantelzorgers en van lokale en regionale beleidsmakers of wij als mantelzorgvereniging onze

maatschappelijke rol konden opnemen door het gratis ter beschikking stellen van beschermingsmateriaal aan zorgbehoevende personen en de mensen die voor hen zorgtaken opnemen. Wij hebben dit intern bekeken en beslist een positief gevolg te geven aan deze vraag.

We hebben een beperkte voorraad aan mondkmaskers en zelftesten kunnen aankopen, die we **gratis** ter beschikking wensen te stellen aan onze leden. We beschikken over **chirurgische mondkmaskers, FFP₂-mondkmaskers zonder filter en zelftesten**.

Je kunt dit materiaal bestellen door te bellen naar 02 542 87 09 of een mail te sturen naar lieverthuis@lm.be. We vragen wel om geen grote bestellingen te plaatsen, aangezien we zoveel mogelijk zorgbehoevende personen en mantelzorgers willen helpen met onze beperkte voorraad.

gingen of dat ieder kleinkind bij zijn of haar verjaardag, communie of lentefeest een vooraf bepaald centje dient te ontvangen.

Voor een stuk kan je deze zaken ook opvangen met een gewone bankvolmacht. **Sinds 1 september 2014 vervallen bankvolmachten echter automatisch als je wilsonbekwaam verklaard bent.**

Vastgoed verkopen

Heeft de zorgvolmacht tot doel om je woning te verkopen? Dan dien je sowieso langs te gaan bij een **notaris**. Een aantal mensen kiest ervoor om hun woning te verkopen als zij naar een woonzorgcentrum (rusthuis) of assistentiewoning (serviceflat) verhuizen en zij geld nodig hebben om de factuur te betalen. Door te werken met een zorgvolmacht kan je vermijden dat de vrederechter zich dient te bemoeien met de verkoop van je woning.

Successieplanning

Ook successieplanning kan deel uitmaken van een zorgvolmacht. Denk bijvoorbeeld aan de bevoegdheid om schenkingen te doen, om latere successierechten te vermijden. Je kunt daarvoor de spelregels vastleggen, bijvoorbeeld door aan te geven dat de gelijkheid tussen je kinderen altijd gerespecteerd dient te worden of dat er altijd voldoende reserve dient te zijn voor jezelf en je partner.

Keuze van woonplaats

Je kunt ook persoonlijke kwesties regelen via een zorgvolmacht. Zo

Heel wat mensen stellen zich vandaag de vraag: Wie zal voor mij beslissingen nemen op het moment dat ik dat zelf niet meer kan? Door het afsluiten van een zorgvolmacht kan je op voorhand iemand aanduiden die je voor 100 procent vertrouwt om jou te vertegenwoordigen in het beheer van je geld en goederen. Je kunt ook een zorgvolmacht gebruiken voor de uitvoering van een beperkt aantal persoonsgebonden zaken, zoals de keuze van je arts en de opname in een woonzorgcentrum (rusthuis). In dit artikel geven we je meer informatie over de zorgvolmacht.

Wat is een zorgvolmacht?

Een zorgvolmacht of lastgeving is een contract waarin je aan een andere persoon de opdracht geeft om je vermogen te beheren, bijvoorbeeld omdat je zelf niet meer in staat bent om dat op een goede manier te doen. Die andere persoon kan eventueel ook een beperkt aantal persoonsgebonden zaken opvolgen. Je kunt je partner of je kinderen aanduiden om dit te doen, maar bijvoorbeeld ook een buur of een goede vriend of vriendin.

De zorgvolmacht wordt ook wel eens de ‘buitengerechtelijke bescherming’ genoemd omdat er hierbij **geen tussenkomst** nodig is **van de vrederechter**. In een aantal gevallen, bijvoorbeeld als je via de zorgvolmacht je woning wil verkopen, dient de lastgeving te worden afgesloten door tussenkomst van een notaris en is daar ook een kostenplaatje aan verbonden.

Waarvoor kan je een zorgvolmacht gebruiken?

Geldzaken regelen

Wil je iemand aanduiden om je dagelijkse geldzaken over te nemen als je dat zelf niet meer kan? Dan is de zorgvolmacht het geknipte instrument. Met geldzaken regelen bedoelen we: je pensioen ontvangen, facturen betalen en zelfs je belastingaangifte invullen en indienen. Ook het beheer van je beleggingen kan je uit handen geven via een zorgvolmacht.

Je kunt daarbij enkele concrete richtlijnen vastleggen, bijvoorbeeld dat er niet mag belegd worden in risicodragende beleg-

kan je bijvoorbeeld aangeven in welk woonzorgcentrum (rusthuis) je later wil opgenomen worden of in welk woonzorgcentrum je zeker niet wil verblijven. Je kunt tevens iemand aanwijzen om voor jou een geschikt woonzorgcentrum of een geschikte assistentiewoning (serviceflat) te zoeken, rekening houdend met je wensen en financiële mogelijkheden.

Deze persoon hoeft niet noodzakelijk dezelfde te zijn als de persoon die je financiële zaken behartigt. Je kunt bijvoorbeeld je zoon aanstellen voor het beheer van de geldzaken en je dochter voor persoonsgebonden beslissingen of omgekeerd.

Keuze van arts en verpleging

Ook voor de keuze van een huisarts of een dienst voor thuisverpleging kan je je voorkeuren vastleggen in een zorgvolmacht. Je kunt zelf aanduiden welke zorgverleners je wenst of de keuze overlaten aan de persoon of personen die je in je zorgvolmacht hebt aangeduid.

Patiëntenrechten uitoefenen

Je kunt ook in je zorgvolmacht aanduiden wie je patiëntenrechten dient te behartigen als jij dat zelf niet meer kunt. Daaronder vallen bijvoorbeeld de inzage in je medisch dossier en het recht op het krijgen van informatie over je gezondheidssituatie. Ook het indienen van klachten na bijvoorbeeld een problematische ziekenhuisopname is mogelijk. Zo kan de persoon die je hebt aangeduid in je zorgvolmacht in jouw naam een klacht indienen bij de klachtendienst van een ziekenhuis.

Wanneer treedt de zorgvolmacht in werking?

Je kunt in de zorgvolmacht zelf noteren wanneer zij in werking treedt. Dat kan onmiddellijk zijn of bijvoorbeeld op het ogenblik dat je wilsonbekwaam wordt. Het is je huisarts of neuroloog die zal bepalen vanaf wanneer je niet meer in staat bent om bepaalde handelingen te stellen en dat is dan het ogenblik dat de persoon die jij eerder hebt aangeduid het beheer van je geld en goederen en/of enkele persoonsgebonden aangelegenheden van jou overneemt.

Opgelet: Een zorgvolmacht is enkel rechtsgeldig als zij **geregistreerd** is in het Centraal Register van de Koninklijke Federatie van het Belgisch Notariaat. De persoon die de zorgvolmacht opstelt, moet ook de registratie in orde brengen. Heb je de zorgvolmacht zelf opgesteld, dan dien je hiermee naar de griffie van het vredegerecht van je woonplaats te gaan om de registratie in orde te brengen. Is de zorgvolmacht opgesteld door een notaris, dan brengt hij of zij dat voor jou in orde. **Een niet-geregistreerde zorgvolmacht vervalt op het ogenblik dat je wilsonbekwaam wordt.**

Kan een zorgvolmacht nog gewijzigd worden?

Ja, zolang je wilsbekwaam bent, kan je je zorgvolmacht wijzigen. Je kunt de inhoud wijzigen of je kunt een andere persoon aanduiden om de zorgvolmacht uit te voeren. **Belangrijk is wel dat je de nieuwe zorgvolmacht dan ook registreert.**

Waarom kiezen voor een zorgvolmacht?

Als je wilsonbekwaam wordt en niet meer in staat bent je goederen te beheren, kan de vrederechter beslissen om je onder het bewind te plaatsen van een bewindvoerder. Dat kan een familielid zijn, maar ook een advocaat.

Aangezien bewindvoering een ingewikkelde procedure is, die een zekere tijdsinvestering betekent voor de bewindvoerder en die niet altijd volledig op maat is van de beschermde persoon, is het aangewezen om vooraf de mogelijkheden van een zorgvolmacht te bekijken.

De laatste jaren hebben al meer dan 150.000 Belgen een zorgvolmacht afgesloten.

Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

De Vlaamse sociale bescherming is een initiatief van de Vlaamse overheid. Wie ziek is, kan in België rekenen op de federale sociale zekerheid voor de terugbetaling van diverse ziektekosten, zoals dokterskosten, medicatie en andere ziektekosten. Maar als je veel zorgen nodig hebt, heb je vaak nog bijkomende kosten, zoals het inhuren van gezinszorg, een boodschappendienst, de ondersteuning van familieleden, burens of vrienden. In dat geval kan je een beroep doen op de Vlaamse sociale bescherming.

Vanuit de Vlaamse sociale bescherming worden er verschillende zorgbudgetten aangeboden:

- het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden;
- het zorgbudget voor ouderen met een zorgnood;
- het zorgbudget voor mensen met een handicap;
- een tegemoetkoming voor mobiliteitshulpmiddelen.

Over het eerste zorgbudget kan je hiernaast meer lezen. De twee andere zorgbudgetten en de tegemoetkomingen voor mobiliteitshulpmiddelen komen aan bod in volgende ledenbladen. Je kunt deze informatie ook terugvinden in onze brochure 'Mantelzorg. Zorgen verlenen, hulp krijgen', die je kunt downloaden op <http://www.lieverthuislm.be/brochures.htm> of kunt bestellen door te bellen naar de vzw Liever Thuis LM: 02 542 87 09.

Om van de zorgbudgetten te kunnen genieten, moet je aangesloten zijn bij de Vlaamse sociale bescherming.

Zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden

Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden is een zorgbudget dat vroeger 'mantelzorgpremie' of 'Vlaamse zorgverzekering' werd genoemd. Het zorgbudget is een maandelijkse tegemoetkoming van 130 euro, bedoeld om niet-medische kosten te dekken. Het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden kan aangevraagd worden wanneer je zwaar zorgbehoevend bent of wanneer je verhuisd bent naar een residentiële zorgvoorziening.

Aansluitingsvoorwaarde

Je moet minstens tien kalenderjaren, waarvan vijf opeenvolgende kalenderjaren, één dag van het jaar in Vlaanderen of Brussel wonen. Dit wil zeggen dat je gedurende deze periode ingeschreven bent in het bevolkings- of vreemdelingenregister.

Leeftijdsgrens

Er is geen minimum- of maximumleeftijd om het zorgbudget te ontvangen. Iedere zorgbehoevende persoon kan een aanvraag doen voor dit zorgbudget.

Hoeveel bedraagt het zorgbudget?

Het zorgbudget bedraagt 130 euro per maand.

Wie komt in aanmerking?

Zowel zorgbehoevende personen die thuis wonen als personen die in een residentiële voorziening wonen, kunnen recht hebben op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden.

Personen die in een residentiële voorziening wonen

Dit zijn bewoners van een woonzorgcentrum, rust- en verzorgingstehuis of psychiatrisch verzorgingstehuis in Vlaanderen of Brussel. Deze mensen hebben automatisch recht op het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden.

Zwaar zorgbehoevende personen die thuis wonen of in een assistentiewoning (serviceflat)

Personen in de thuissituatie kunnen ook één aanvraag doen voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden. Je hebt recht op het zorgbudget als je een van de volgende attesten kunt voorleggen:

- minstens score B op de KATZ-schaal in de thuisverpleging;
- minstens een totaalscore van 13, of minstens een score van 6 op de som van de modules IADL en ADL, op de BelRAI-screener;
- minstens score 15 op de medisch-sociale schaal van de FOD Sociale Zekerheid (FOD-attest van minstens 15 punten);

- minstens score C of Cd op de KATZ-schaal in een verzorgingsinrichting;
- minstens score 18 op de medisch-sociale schaal voor de zorgtoeslag voor kinderen met een specifieke ondersteuningsbehoefte;
- attest voor een tegemoetkoming voor palliatieve verzorging of palliatieve forfait. Dit attest is enkel geldig bij een eerste aanvraag;
- kine-E attest. Dit attest is alleen geldig als je reeds drie jaar een positieve beslissing hebt voor het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden op basis van een indicatiestelling met de BEL-schaal of de BelRAI-screener.

Wat als je geen attest hebt en toch wil genieten van het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden?

Je kunt dan een indicatiestelling aanvragen bij een gemachtigde indicatiesteller. Je kunt hiervoor terecht bij de diensten voor gezinszorg, de OCMW's en de Diensten Maatschappelijk Werk van de ziekenfondsen.

Hoe het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden aanvragen?

Je kunt het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden aanvragen door het aanvraagformulier in te vullen en dit te bezorgen

aan je zorgkas. De aanvraagformulieren zijn te vinden op de website van de Vlaamse sociale bescherming, bij de ziekenfondsen, ...

Als je niet beschikt over één van bovenstaande attesten, komt een medewerker van de Dienst Maatschappelijk Werk van je ziekenfonds aan huis om te kijken of je voldoet aan de voorwaarden.

Als je voldoet aan de voorwaarden, betaalt de zorgkas het zorgbudget maandelijks uit op je rekeningnummer vanaf de eerste dag van de vierde maand volgend op de aanvraag. Voorbeeld: je doet een aanvraag in maart 2022. Als je voldoet aan de voorwaarden, ontvang je het zorgbudget vanaf 1 juli 2022.

Als je niet akkoord gaat met de beslissing, kun je een bezwaar indienen. Dan zal er een medewerker van de Dienst Maatschappelijk Werk van een ander ziekenfonds bij je langskomen om te kijken of je toch voldoet aan de voorwaarden.

Heb je vragen over het zorgbudget voor zwaar zorgbehoevenden? Wil je weten of je in aanmerking komt? Contacteer dan de Dienst Maatschappelijk Werk van LM MUTPLUS.be: 02 209 49 74 of socia@mutplus.be. Ben je aangesloten bij een ander ziekenfonds, neem dan contact op met de Dienst Maatschappelijk Werk van dat ziekenfonds of met het OCMW.

Weetjes

Week van de Valpreventie

Wist je dat maar liefst één op drie thuiswonende ouderen en één op de twee bewoners van woonzorgcentra jaarlijks valt?

De gevolgen van een val zijn ernstig en kunnen gepaard gaan met:

- **blessures:** breuken, kneuzingen en verstuikingen;
- **psychologische problemen** zoals valangst en zelfs depressie;
- **sociale isolatie:** jezelf thuis opsluiten uit angst om te vallen.

Gelukkig kunnen veel valincidenten voorkomen worden.

Om jou hierover te informeren, organiseren het Expertisecentrum Val- en fractuurpreventie Vlaanderen, de Vlaamse Logo's en het Vlaams Instituut Gezond Leven ook nu weer '**de Week van de Valpreventie**'. Dit initiatief gaat door van 25 april tot en met 1 mei 2022.

Heb je moeite met je evenwicht? Heb je angst om te vallen? Ben je onlangs gevallen? Vraag dan advies aan je huisarts of aan een ergotherapeut(e) van je ziekenfonds. De ergotherapeuten van LM beschikken over een lijst met aandachtspunten om vallen te voorkomen en bekijken graag samen met jou welke acties kunnen genomen worden om jouw valrisico te beperken.

Heb jij al een vertrouwenspersoon of vertegenwoordiger aangeduid?

De wet op de patiëntenrechten creëerde vele jaren geleden de mogelijkheid om een vertrouwenspersoon en een vertegenwoordiger aan te duiden. Hoewel het aanduiden van een vertrouwenspersoon en/of vertegenwoordiger heel wat gemoedsrust kan bieden in medische zaken, zetten weinig mensen en vooral ouderen hier stappen toe.

Tijdens een doktersbezoek of medische behandeling kan je je laten bijstaan door een **vertrouwenspersoon**. Die persoon kan jou helpen bij het begrijpen van wat de dokter vertelt en kan bijvoorbeeld samen met jou je patiëntendossier doornemen. Je kiest zelf wie je aanduidt als vertrouwenspersoon. Dit kan één van je kinderen zijn, evenals een goede vriend of vriendin of zelfs een zorgverlener. Kies sowieso iemand die je voor 100 procent vertrouwt. Weet ook dat je vertrouwenspersoon geen beslissingen mag nemen in jouw plaats. Je kunt een vertrouwenspersoon aanduiden door het formulier in te vullen dat je vindt op https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/formulier_aanwijzing_van_vertrouwenspersoon_o.pdf.

Een **vertegenwoordiger** treedt op wanneer je zelf niet meer in staat bent om beslissingen te nemen, bijvoorbeeld als je het bewustzijn bent verloren of niet langer wilsbekwaam bent omwille van bijvoorbeeld dementie. Het is de taak van je vertegenwoordiger om op te komen voor jouw belangen en **medische beslissingen** te nemen wanneer je dit zelf niet meer kunt. Kies hier opnieuw iemand die je voor de volle 100 procent vertrouwt. Je kunt een vertegenwoordiger aanduiden door het formulier in te vullen dat je vindt op: https://www.health.belgium.be/sites/default/files/uploads/fields/fpshealth_theme_file/formulier_aanwijzing_van_een_vertegenwoordiger_o.pdf.

Heb je geen internet en wil je de formulieren graag ontvangen? Neem contact op met Liever Thuis LM op het nummer 02 542 87 09 of 0473 52 70 76. We sturen je de formulieren op.

Save the date

**Eén tegen allen,
allen tegen vallen**

11de Week van de Valpreventie
25 april-1 mei 2022

Valpreventie.be
Expertisecentrum val- en fractuurpreventie Vlaanderen

Vlaanderen
Logo
GEZOND LEVEN